

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 24g/2026

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 5 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 323 din 9 noiembrie 2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, în redactarea anterioară Legii nr. 237 din 10 iulie 2025, și a punctului 4 subpunctul 4) din Regulamentul privind modul de transmitere a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, și de instituire a Comisiei de transmitere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 283 din 17 iulie 2024, în redactarea anterioară Hotărârii Guvernului nr. 545 din 26 august 2025

(condițiile pentru acordarea unei locuințe)

CHIȘINĂU
4 iunie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA, *judecători*,
cu participarea dnei Emilia Cazacu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 10 februarie 2026,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 4 iunie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 5 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 323 din 9 noiembrie 2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, în redactarea anterioară Legii nr. 237 din 10 iulie 2025, și a punctului 4 subpunctul 4) din Regulamentul privind modul de transmitere a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, și de instituire a Comisiei de transmitere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 283 din 17 iulie 2024, în redactarea anterioară Hotărârii Guvernului nr. 545 din 26 august 2025, ridicată de dl Constantin Cherdivară, parte în dosarul nr. 3-326/2025, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Irina Maxim de la Judecătoria Chișinău, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, se află acțiunea în contencios administrativ a dlui Constantin Cherdivară, pentru anularea deciziei Comisiei de transmitere a locuințelor prin care i s-a respins cererea de acordare a unei locuințe în blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3. În motivarea refuzului, Comisia de transmitere a locuințelor ar fi menționat că dl Constantin Cherdivară beneficiase de un credit preferențial pentru construcția/procurarea unui spațiu locativ și, astfel, nu întrunea condițiile legale pentru acordarea unei locuințe.

4. La 21 iulie 2025, dl Constantin Cherdivară a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 5 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 323 din 9 noiembrie 2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, în redactarea anterioară Legii nr. 237 din 10 iulie

2025, și a punctului 4 subpunctul 4) din Regulamentul privind modul de transmitere a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, și de instituire a Comisiei de transmitere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 283 din 17 iulie 2024, în redactarea anterioară Hotărârii Guvernului nr. 545 din 26 august 2025.

5. Printr-o încheiere din 21 ianuarie 2026, judecătorul cazului a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 47

Dreptul la asistență și protecție socială

„(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

(2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.”

7. Prevederile relevante ale Legii nr. 323 din 9 noiembrie 2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia, nr. 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, în redactarea anterioară Legii nr. 237 din 10 iulie 2025, sunt următoarele:

Articolul 5

Condițiile privind acordarea locuinței

„(1) Pentru a beneficia de o locuință, solicitantul trebuie să întrunească cumulativ următoarele cerințe:

[...]

d) nu a beneficiat de îlesniri și/sau indemnizații din partea statului, a autorităților administrației publice centrale sau locale ori prin intermediul proiectelor realizate de stat la procurarea sau construcția locuinței, conform legislației;

[...]”

8. Prevederile relevante ale Regulamentului privind modul de transmitere a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, și de instituire a Comisiei de transmitere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 283 din 17 aprilie 2024, în redactarea anterioară Hotărârii Guvernului nr. 545 din 26 august 2025, sunt următoarele:

„4. Pentru a beneficia de o locuință, solicitantul trebuie să întrunească cumulativ următoarele cerințe:

[...]

4) nu a beneficiat de îlesniri și/sau indemnizații din partea statului, a autorităților administrației publice centrale sau locale ori prin intermediul proiectelor realizate de stat la procurarea sau construcția locuinței, conform legislației;

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției susține că a participat la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, însă normele criticate nu-l consideră eligibil pentru acordarea unei locuințe cu titlu gratuit din partea statului, pe baza prevederilor Legii nr. 323 din 9 noiembrie 2023. Autorul susține că, deși obținuse un credit preferențial pentru construcția/procurarea unui spațiu locativ din partea statului, această sumă nu era una suficientă și, în rezultat, nu deține în prezent în proprietate nicio locuință. Prin urmare, autorul consideră că statul nu și-a îndeplinit obligația pozitivă de a asigura cu spațiu locativ persoanele care au participat și au avut de suferit în legătură cu lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl.

10. Autorul excepției consideră că prevederile contestate contravin articolului 47 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor Parlamentului și a hotărârilor Guvernului, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 323 din 9 noiembrie 2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia, nr. 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl și din Regulamentul privind modul de transmitere a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia, nr. 91/3, și de instituire a Comisiei de transmitere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 283 din 17 iulie 2024, ține de competența Curții Constituționale.

13. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, Curtea constată că ea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

14. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în contencios administrativ în care a fost contestată o decizie a Comisiei de transmitere a locuințelor. În aceste condiții, Curtea admite că prevederile contestate ale Legii nr. 323 din 9 noiembrie 2023 și ale Hotărârii Guvernului nr. 283 din 17 iulie 2024 ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă articolul 5 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 323 din 9 noiembrie 2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia, nr. 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, în redactarea anterioară Legii nr. 237 din 10 iulie 2025, și punctul 4 subpunctul 4) din Regulamentul privind modul de transmitere a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia, nr. 91/3, și de instituire a Comisiei de transmitere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 283 din 17 iulie 2024, în redactarea anterioară Hotărârii Guvernului nr. 545 din 26 august 2025.

16. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată atât în privința normelor în vigoare, cât și în privința normelor abrogate, dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte, iar norma este aplicabilă în cazul raporturilor juridice litigioase și este determinantă pentru soluționarea cauzei (a se vedea DCC nr.90 din 19 septembrie 2019, § 16; DCC nr. 5 din 19 ianuarie 2023, § 19). Prin urmare, Curtea consideră că prevederile contestate, în redactarea anterioară Legii nr. 237 din 10 iulie 2025 și a Hotărârii Guvernului nr. 545 din 26 august 2025, pot fi avute în vedere de instanța de judecată la examinarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate. Acestea nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

17. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Curtea trebuie să analizeze, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental al acestuia (a se vedea HCC nr. 16 din 20 mai 2021, § 31).

18. Autorul sesizării susține că prevederile contestate încalcă articolul 47 (*dreptul la asistență și protecție socială*) din Constituție.

19. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că caracterul social al statului presupune instituirea unui sistem politic care ar permite adoptarea unor măsuri adecvate pentru redistribuirea bunurilor conform principiilor echității sociale, astfel încât toți membrii societății să posede un minim garantat de asigurare socială conform prevederilor articolului 47 din Constituție. Astfel, articolul 47 alin. (1) din Constituție prevede că statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, incluzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare (HCC nr. 12 din 16 iunie 2022, § 48). Totodată, statul dispune de o marjă largă de apreciere în domeniul drepturilor sociale, iar drepturile prevăzute de articolul 47 din Constituție nu le garantează persoanelor un nivel concret de asigurare socială. Garanțiile sociale nu au un caracter necondiționat, putând fi stabilite condiții specifice pentru exercitarea drepturilor sociale (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 15 din 10 februarie 2020, § 21).

20. Curtea constată că prin Legea nr. 323 din 9 noiembrie 2023 a fost instituit cadrul normativ necesar pentru transmiterea în proprietate privată cu titlu gratuit a 80 de locuințe sub formă de apartamente către participanții la lichidarea consecințelor avariei de la CAE Cernobîl (articolul 2 din Lege). Totodată, articolul 5 a reglementat condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca persoana să poată beneficia de locuință pe baza legii în discuție. Cererile urmau să fie examinate de către Comisia de transmitere a locuințelor, care aprobă lista beneficiarilor finali (articolul 6 din Lege).

21. Curtea observă că Legea nr. 323 din 9 noiembrie 2023 reprezintă o continuitate a măsurilor inițiate în 2004, care au avut ca scop acordarea unei protecții sociale speciale participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl. În acest sens, a fost dispusă repartizarea unui lot de pământ pentru proiectarea și construirea unui bloc de locuit, iar prin Hotărârea Guvernului nr. 317 din 30 martie 2004 s-a decis alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat pentru proiectarea bunului imobil. Ulterior, lucrările de construcție au fost finanțate anual pe baza legii bugetului de stat (a se vedea Nota de fundamentare la proiectul de lege¹).

¹ <https://parlament.md/preview?id=241df9b8-5525-4b2b-87a3-5738958e16ad&url=https://ep-sp.parlament.md/materials/638315015229394129/Documents/20230928123939.pdf&method=GetDocumentContent>

22. Curtea notează că articolul 47 din Constituție nu obligă statul să acorde o locuință cu titlu gratuit și nu garantează un drept necondiționat la obținerea cu titlu gratuit a unei locuințe din partea statului. Legislatorul dispune de o marjă largă de apreciere la stabilirea beneficiarilor și a condițiilor de acordare a prestațiilor sociale necontributive. Astfel, modul de acordare a locuințelor din partea statului reprezintă o opțiune a Parlamentului, acesta având prerogativa, în funcție de resursele financiare disponibile, să stabilească acordarea acestui drept, conținutul și limitele acestuia, precum și condițiile în care poate fi acordat atunci când realitățile economice și sociale o impun (a se vedea DCC nr. 29 din 26 februarie 2026, § 32).

23. Curtea reține că, de fapt, autorul sesizării pretinde o extindere a sferei de aplicare a Legii nr. 323 din 9 noiembrie 2023, solicitare care excedează competenței de control al constituționalității (a se vedea DCC nr. 29 din 26 februarie 2026, § 41). Prin urmare, Curtea nu constată incidența articolului 47 din Constituție.

24. Pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 27 alin. (2) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a a articolului 5 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 323 din 9 noiembrie 2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, în redactarea anterioară Legii nr. 237 din 10 iulie 2025, și a punctului 4 subpunctul 4) din Regulamentul privind modul de transmitere a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, și de instituire a Comisiei de transmitere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 283 din 17 iulie 2024, în redactarea anterioară Hotărârii Guvernului nr. 545 din 26 august 2025, ridicată de dl Constantin Cherdivară, parte în dosarul nr. 3-326/2025, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 4 iunie 2026
DCC nr. 101
Dosarul nr. 24g/2026*